

Y-blokken

Rivingen av Y-blokken startet i mars 2020.

I mai 2014 valgte regjeringen hovedkonsept for det fremtidige regjeringskvartalet, og i det lå det at **S-blokken, Y-blokken og R4 skulle rives**, og at H-blokken skulle bevares. Regjeringen stadfestet at de tre bygningene skule rives i den statlig reguleringsplanen av februar 2017 og har senere bekreftet riving av Y-blokken ved flere anledninger.

Stortinget ga i juni 2019 i tilslutning til rivingen, og **bystyret i Oslo** har gitt sin tilslutning til reguleringsplanen som hjemler rivingen av Y-blokken.

Terrorbomben

De fire mest skadde bygningene etter 22. juli-terroren – H-blokken, Y-blokken, R4 og S-blokken var **ikke operative** i etterkant. Statsbygg gjennomførte et omfattende prosjekt med verdisikring, opprydding og sanering i disse fire byggene. Målet var å sikre og sanere de mest skadde bygningene til et nivå som kunne være utgangspunkt for enten videre sanering eller gjenoppbygging. Arbeidet tok i praksis ett år.

Y-blokken hadde et ulikt skadeomfang innvendig. En del av bygningen hadde lite skade, men andre deler større. Derfor har deler av bygget **etter oppryddingen** blitt benyttet som midlertidig kontor, lager, rigg og byggeplasskontor.

Sikkerhetsårsak

Til tross for bombens enorme eksplosive kraft ble det etter hvert klart at de fire mest skadde bygningene ikke hadde bygningskonstruksjonskader som gjorde at de måtte rives av den grunn. Det er derfor andre årsaker til at tre av disse fire bygningene rives. For Y-blokken er det en **sikkerhetsmessig begrunnelse** som er hovedårsaken, men også andre faktorer kan legges til grunn. For R4 og S-blokken er det andre årsaker enn sikkerhet, som gjør at de rives.

Det er ikke unaturlig at sikkerhet vektlegges i et kvartal som **ble bombet og som huser regjeringen**. Samtidig er det heller ikke lagt skjul på at Y-blokken har kulturhistorisk verdi. I delutredningen «Kulturminner og kulturmiljøer» av 2016 står det blant annet: «Rivning av Y-blokken medfører at betydelige kulturhistoriske verdier går tapt, men muliggjør **en bedre bymessig løsning** samt at Trefoldighetskirken og Deichmanske bibliotek eksponeres og kan knyttes til et felles byrom mot sør.»

Forutsetning

Skal det være regjeringskvartal på Hammersborg, må Ring 1-tunnelen etter dagens sikkerhetsstandarter senkes og da må Y-blokken rives. Senkingen av tunnelen bidrar til **nødvendig sikkerhet for H-blokken og resten av kvartalet**. For å senke Ring 1 må Y-blokken rives ettersom den er **fundamentet** på sidevangene til tunnelen. Det er ikke mulig å senke tunnelen uten å rive Y-blokken. Ingen senking av Ring 1 innebærer at hele regjeringskvartalet må flyttes et annet sted. Det er lenge siden regjeringen besluttet å ha regjeringskvartal på Hammersborg.

Før Y-blokken rives, skal de integrerte kunstverkene «Fiskerne» og «Måken», løsgjøres, sikres og lagres på området. **«Fiskerne» og «Måken» skal være en del av det nye regjeringskvartalet** og skal integreres i de nye bygningene. Sammen med KORO og Picassos arvinger er ny plassering av kunsten vurdert. Regjeringen har fulgt anbefalingen om plassering i den kommende A-blokken.

11.500

Y-blokken stod klar i 1969, og plasseringen er i ettertid kontroversiell med tanke på byrom og Arne Garborgs plass som fikk et stort lokk over seg. Bygningen har navn etter Y-formen sett fra luften, er oppført i betong og naturstein og er kjent for sine to Nesjar & Picasso-kunstverk – ett ute og ett inn. Y-blokken er bygg med ganske stor fotavtrykk som gir relativt lite kvadratmeter tilbake. Totalt er det ca 11.500 kvadratmeter over bakken, fordelt over 3-5 etasjer. I tillegg er det to kjelleretasjer.

5. juli 2019 ga Oslo kommune ved Plan og bygningsetaten rammetillatelse for riving av Y-blokken. Etter flere runder med klage på vedtak startet rivearbeidet i mars 2020

I kontrakten med riveentreprenør for R4 lå det en **opsjon for rivearbeidet for Y-blokken**. Den er utløst. Veidekke er riveentreprenør for Y-blokken.